

ממעוֹת קיני זבים, וקיני זבות, וקיני יולדות, ואשמות, שכל אלו, הנשאר מהם **לנדבה**.

מוֹתֵר עֲשִׁירֵית הַאיִפָּה

א. של מנחת חוטא.

מי שחטא בשגגה בשבועת העדות, או בשבועת ביטוי, או בטומאת מקדש וקדשיו, אין לו קרבן קבוע לכפר עליו, אלא קרבן עולה ויורד, כלומר, עשירים מתכפרים בקרבן גדול, [כשבה או שעירה לחטאת]. ועניים מתכפרים בקרבן קטן, [שתי תורים או שני בני יונה, אחד לחטאת ואחד לעולה]. ועניים ביותר, מביאים קרבן קטן יותר, [עשירית האיפה].

ועני ביותר שחטא באחד מהדברים הנ"ל, והפריש מעות להביא מהן מנחת חוטא, ונשארו מהמעוֹת, **לדברי הכל** אותן מעוֹת **לנדבה**, ככל מותר קרבן הבא מחמת חטא ואשמה. [ולדברי רבי יוחנן, עשירית האיפה הנזכרת במשנתנו, שמותרה נדבה, היא עשירית האיפה של חוטא].

ב. של כהן גדול.

כהן גדול מקריב בכל יום מנחת חביתין הבאה מעשירית האיפה, כמו שנאמר, "זֶה קֶרְבַּן אֶהְרֹן וּבְנָיו אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לָהּ בְּיוֹם הַמִּשֶׁח אֹתוֹ עֲשִׂירֵת הָאֵפָה סֵלֶת מִנְחָה תִּמְיֵד מִחֲצִיתָהּ בַּבֶּקֶר וּמִחֲצִיתָהּ בְּעֶרְבֹ" (ויקרא ו' י"ג), ונחלקו חכמים מה הדין, כשהפריש מעוֹת לצורך קרבן זה, ואחר שקנו מהן עשירית האיפה, נשארו מעוֹת יתירות.

לדעת רבי יוחנן – אסור להנות מהמעוֹת הללו, אבל אין בהן דין מעילה, ולכן **יוליצם לים המלח**.

ולדעת רבי אלעזר – המעוֹת הנשארות **לנדבה**, כדין מעוֹת שנשארו מדבר הבא לשם חטאת ואשם. [ולדברי רבי אלעזר, עשירית האיפה הנזכרת במשנתנו, שמותרה נדבה, היא עשירית האיפה של כהן גדול]. ובסוף הלכה ד' אמרו, שדין זה הוא כדעת האומרים, שכל שהוא קדשי קדשים יפול לנדבה.

מוֹתֵר קֶרְבָּנוֹת נִדְבָה

(א) עולה (ב) מנחה (ג) שלמים

מוֹתֵר עולה – לעולה. מותר מנחה – למנחה. ומותר שלמים – לשלמים. כלומר, שלושת הקרבנות הללו, עולה, מנחה, ושלמים, הבאים בנדר ונדבה, אם הפריש מעוֹת להביא אחד מהם, ונשארו מהמעוֹת, **יביא במעוֹת הנשארים מה שהביא בעיקר המעוֹת**, [כגון אם הפריש מעוֹת לעולתו ונותרו אם יכול לקנות בהן תור או בן יונה יקנה ואם לאו יהיו בידו עד שיביא עולה אחרת ויצרף המותר ויקנה בהמה שמינה].